

POLJOPRIVREDNI FAKULTET UNIVERZITETA U NOVOM SADU
DEPARTMAN ZA EKONOMIKU POLJOPRIVREDE I
SOCIOLOGIJU SELA
CENTAR ZA AGRARNU ISTORIJU - CAI

TEORIJA I PRAKSA AGRARA U ISTORIJSKOJ PERSPEKTIVI

KNJIGA APSTRAKATA

Urednik:
Zoran Njegovan

Novi Sad, 2019.

Urednik: Prof. dr Zoran Njegovan, *upravnik Centra za agrarnu istoriju*, Novi Sad

Izdavač: Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Za Izdavača: Prof dr Nedeljko Tica, dekan

Štampa: "Feljton", Novi Sad

Tiraž: 100 primeraka

Štampanju publikacije su doprineo: Pokrajinski Sekretarijat za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, Novi Sad

Predlog za citiranje: Centar za agrarnu istoriju (2019) "Teorija i praksa agrara u istorijskoj perspektivi"

Copyright © by Centar za agrarnu istoriju - CAI, Novi Sad.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

338.43(497.11)"18/19"(048.3)

631(497.11)"18/19"(048.3)

**НАУЧНИ скуп "Теорија и пракса аграра у историјској перспективи"
(3 ; 2019 ; Нови Сад)**

Knjiga apstrakata / [Treći naučni skup] "Teorija i praksa agrara u istorijskoj perspektivi", [14-15 novembar 2019, Novi Sad] ; urednik Zoran Njegovan. - Novi Sad : Poljoprivredni fakultet, 2019 (Novi Sad : Feljton). - 44 str. ; 24 cm

Podaci o rednom broju, mestu i vremenu održavanja naučnog skupa preuzeti sa str. 4. - Nasl. str. prištampanog prevoda: Book of abstracts / [Third Scientific Meeting] Agricultural Theory and Practice in Historical Perspective, [Novembre 14-15 2019, Novi Sad]. - Izvorni tekst i prevod štampani u međusobno obrnutim smerovima. - Tiraž 120. - Napomene i bibliografske reference uz tekst.

ISBN 978-86-7520-477-0

1. Његован, Зоран, 1953- [уредник]

а) Пољопривреда -- Србија -- 19-20. в. -- Апстракти б) Аграрна политика -- Србија -- 19-20. в. -- Апстракти

COBISS.SR-ID 331375111

Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu
Departman za ekonomiku poljoprivrede i sociologiju sela

CENTAR ZA AGRARNU ISTORIJU - CAI, Novi Sad

Treći Naučni skup: "Teorija i praksa agrara u istorijskoj perspektivi"

NAUČNI ODBOR SKUPA:

- Prof. dr Zoran Njegovan, *redovni profesor u penziji, predsednik*
- Prof. dr Željko Vaško, *redovni profesor*, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, BiH, Republika Srpska
- Prof. dr Dejan Jankvić, *vanredni profesor*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
- Dr Radomir Popović, *viši naučni saradnik*, Istorijski institut, Beograd
- Dr Marina Novakov, *docent*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad

ORGANIZACIONI ODBOR SKUPA:

- Prof. dr Nedeljko Tica, *redovni profesor*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad, *predsednik*
- Dr Dragan Milić, *docent*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
- Prof. dr Siniša Berjan, *redovni profesor, prorektor*, Poljoprivredni fakultet Univerziteta Istočno Sarajevo, BiH, Republika Srpska
- Prof. dr Janko Veselinović, *redovni profesor*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad
- Dr Jonel Subić, *naučni savetnik, direktor* Instituta za ekonomiku poljoprivrede, Beograd

ODBOR ZA DODELU PRIZNANJA I NAGRADA:

- Dr Radomir Popović, *viši naučni saradnik*, Istorijski institut, Beograd, *predsednik*
- Dr Jonel Subić, *naučni savetnik, direktor* Instituta za ekonomiku poljoprivrede, Beograd, *član*
- Dr Dragan Milić, *docent*, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad, *član*

SADRŽAJ

UVODNI REFERAT:

Mladen Mirić: *"150 godina staleškog poljoprivrednog društva – pregled inovacija u poljoprivredi Srbije 1830-2019"*

SEKCIJA I:

1. **Dragan Veselinov:** *"Tri nedoumice Dragoljuba Jovanovića"*
2. **Dragana Gnjatović:** *"Ideje Velizara Jankovića o osnivanju poljoprivredne razvojne banke"*
3. **Srđan Šljukić, Marica Šljukić:** *"Sociološki dometi Sretena Vukosaavljevića"*
4. **Ljubinko Milosavljević:** *"Od sela bez seljaka do nestanka i sela i seljaka"*
5. **Danijela Arsenović:** *"Demografska tranzicija mortaliteta u ruralnim područjima Vojvodine"*
6. **Marina Novakov, Dejan Janković:** *"Istorija starosti: osvrt na kategoriju starih lica u srpskom selu"*
7. **Кристина Митић,** *"Никад већу крц' на се"*
8. **Katarina Đurić:** *"Geneza poljoprivrednog savetodavstva na području Republike Srbije"*
9. **Gordana Radović, Radovan Pejanović:** *"Istorijski razvoj ruralnog turizma"*
10. **Miroslav Vitez:** *"Robni zapis poljoprivrednih proizvoda - instrument ubrzanja prometa poljoprivrednih proizvoda i olakšanja pristupa finansijskom"*

SEKCIJA 2:

1. **Aleksandar Medović, Ana Marjanović Jeromela, Aleksandar Mikić:** *"Keltska poljoprivreda u severnim i središnjim delovima Balkanskog poluostrva"*
2. **Dragoljub Perić, Jasmina Jokić:** *"Motiv oranja u srpskoj usmenoj obrednoj i posleničkoj lirici – od mita do realnosti"*

3. **Filip Forkapić:** "Od prve međunarodne utakmice plugova u Beogradu do jubilarnog 65. svetskog provenstva u oranju na Ajnzidelu"
4. **Mirjana Vasić, Vojislav Mihailović, Aleksandra Savić, Milan Zdravković:** "Sastrica (*Lathyrus spp.*), biljka prvih lovaca i ratara"
5. **Ankica Kondić-Špika, Sanja Mikić, Dragana Trkulja, Verica Takač:** "Horasanska pšenica - visokovredna pšenica iz davnih vremena"
6. **Marija Kralj:** "Pokušaji uzgoja hmelja u Srbiji u drugoj polovini XIX i početkom XX veka"
7. **Gordana Garić Petrović:** "Izvoz stoke i stočarskih proizvoda iz Srbije do 1914. godine"
8. **Radomir J. Popović:** "Stočarstvo u Mačvi 1816 – 1835. godine"
9. **Miljan Erbez, Saša Dragičević, Mladen Stojanović:** "Aktuelnosti uzgoja lipicanske pasmine konja u Republici Srpskoj".

PREZENTACIJA MONOGRAFIJA:

- **Milan R. Milanović:** "Ekonomski biografski vremeplov, kalendar ekonomskih velikana"; govori: Mladen Mirić
- **Stojan J. Koprivica; Pavle B. Orbović:** PP "Sava Kovačević" a.d. - od seljačke radne zadruge do poljoprivrednog giganta"; govori: Radovan Pejanović
- **Radovan Pejanović:** "Izazovi ekonomskog obrazovanja"; govori: Zoran Njegovan

СЕКЦИЈА 2:

КЕЛТСКА ПОЉОПРИВРЕДА У СЕВЕРНИМ И СРЕДИШЊИМ ДЕЛОВИМА БАЛКАНСКОГ ПОЛУОСТРВА

Александар Медовић, Ана Марјановић Јеромела,
Александар Микић¹²

Апстракт: Археоботаничка истраживања макробилних остатака на археолошким локалитетима пружају увид у биљну привреду келтског континенталног (галског или галатског) племена Скордиска које је последња три века пре нове ере живело на простору око река Саве, Драве и Дунава. Ратарство Скордиска се заснивало на производњи житарица, зрнастих махунарки и уљарица. На крају гвозденог доба се на добро обрађеним и интензивно коришћеним њивама у највећој мери узгајају јечам, просо, једнозрна пшеница и крупник. Голозрна мека пшеница се сеје на све већим површинама. На појединим њивама сеје се двозрна пшеница. Нова истраживања су по први пут доказала постојање византијског овса на келтским ораницама у северном делу Балкана. Све чешће се појављују и налази угљенисаних зрна ражи. Инвентар житарица допуњују појединачни налази италијанског мухара и вероватно тимофејеве пшенице. Житарице су чуване у силосима од плетера облепљеног блатом. Инвентар зрнастих махунарки не заостаје по бројности у односу на житарице. Узгајају се сочиво, грашак, састрица, боб и уров. Лан је главна уљарица, док се ситна семена мака и ланика ретко проналазе. Најновија, до сада необјављена истраживања, доказују присуство још једне уљарице у насељима Скордиска - лалеманције. Широки спектар пронађених коровских врста указује на квалитет ораница, али и на начин чишћења усева пре складиштења. Фитолингвистичка

¹² Дипл. инж. Александар Медовић, Музеј Војводине, Нови Сад, aleksandar.medovic@muzejvojvodine.org.rs; др Ана Марјановић Јеромела, Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, ana.jeromela@ifvcns.ns.ac.rs; др Александар Микић, истраживач, Нови Сад.

истраживања указују на заједничко порекло речи за усеве или позајмице између Келта и суседних индоевропских народа, попут галског *sasia* и латинског *secale* за раж, *pison* у галском и *pisum* у латинском за грашак, *linnā* у галском *linum* у латинском за лан и/или ланик, као и *bracos* у галском и *боршьно* у прасловенском за брашно.

Кључне речи: Келти, археоботаника, житарице, махунарке, уљарице.